

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Bellegambe è Societate Jesu Theologi,
Enchiridion Theologo Practicum Tripartitum, De Ivbilæo
Ecclesiastico**

Bellegambe, François

Coloniæ Agrippinæ, 1700

Sectio XI. De Absolutione A Censuris.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42093

SECTIO XI.

DE ABSOLUTIONE A CENSURIS.

QUÆST. I. *An possit dari absolutio à Censuris extra Confessionem Sacramentalem?*

R. Potest dari; atque adedò ab illo, cui non cogitas confiteri. Sanchez *De Matrim. l. 8. disp. 34. n. 30.* Avila, & alii plurimi, quos affert & sequitur Diana *p. 1. tr. II. R. 25.* Et hoc, etiamsi additum esset, *audit à confessione.*

Additque Diana se sæpè ita practicasse, & sæpè expedire ut ita fiat; ut, si reus non sit paratus ad statim confitendum, & adsint causæ, ob quas expediat eum statim absolvi à Censuris.

Hoc etiam locum habet in Religiosis, qui vi suorum privilegiorum absolvunt à Censuris. Navarrus (mutatâ, quam alibi docuerat, sententiâ) *l. 5. Consil. II, n. 2. De Privileg. edit. 2.*

L

cita-

242 P. 3. De Jubilæo extraordinario.
citatus à Laymano l. 5. tr. 6. c. 10. n.
21. Dianâ p. 3. tr. R. 20. & aliis idem
sentientibus. Quam sententiam ut
communem sequuntur Emm. Rodri-
quez to. 1. *Quæst. Regular. q. 61. n. 7.*
Lessius opere posthumo, v. *Absolutio, Ca-*
su 8. Præpositus q. 1. De Censuris n. 105.
& seqq. Gaspar Hurdato *De Sacram.*
disp. 15. diffic. 5. Gobat de Sacram. tr. 7.
n. 642.

Et quidem, etiamsi forma Privile-
gii diceret, absolutionem esse dan-
dam in foro pœnitentialem; ut docet
Suarez (mutatâ itidem sententiâ)
Tract. de Legibus, l. 8. c. 6. n. 15. & 16.
& to. 4. *de Relig. tr. 8. l. 2. c. 24. n. 12.*
& *tr. ult. l. 9. cap. 2. n. 27.* junctis nu-
meris 20. 30. & 32. quibus locis forum
pœnitentiale à foro conscientie seu
interiori negat esse distinguendum in
hac materiâ, sed utrumque opponi
soli foro exteriori & contentioso.
Hanc sententiam approbant Præpo-
situs *sup. n. 106.* Layman *suprà,* Go-
bat *de Jubil. n. 259.*

Pro

S. 11. De Absolutione à Censuris. 243

Proinde non repugnat, talem ab-
solutionem dari absenti. Layman l. 1.
tr. 5. p. 2. c. 6. n. 9. Diana p. 4. tr. 2. R.
103. Pourré v. *Absolutio* n. 57. & v.
Censura n. 13. cum Bonacinâ & aliis.
Non expedit tamen; & ut licitè fiat,
requiritur causa urgens, ad reveren-
tiam Censurarum, & majorem hu-
militatem & cautionem censurati.
Castropalao *De Censuris disp.* 1. pu. 11.
§. 3. n. 10. Trullenck apud Dianam
modò citatum.

Sufficit igitur, si Pœnitens fateatur
seu agnoscat suam culpam, ob quam
incurrit censuram, satisfaciat, aut ve-
lit satisfacere, juxta dicenda q. 3. &
seqq. Quamquàm Th. Tamburinus
Tr. de Bulla Cruc. & Tr. de Casibus reserv.
sine, & alii, rectè notant, non esse faci-
le absolvendum extra Sacramentum
Pœnitentiæ.

*Q. 2. Quandonam, & quoties possit da-
ri absolutio à Censuris?*

R. Eo tempore, quo dictum est
sect. preced. posse dari ab solutionem à
reservatis; & toties.

L 2

Q. 3.

244 P. 3. De Jubileo extraordinario.

Q. 3. A quibus Censuris possit dari absolutio?

R. Ab omnibus Excommunicationis, Suspensionis, & aliis Ecclesiasticis Sententiis & Censuris, à jure vel ab homine quavis causâ, latis seu inflictis.

Non possunt tamen absolvi aut aliis favoribus frui ii, qui à Summo Pontifice & Apostolicâ Sede, vel ab aliquo Prelato, seu Judice Ecclesiastico, excommunicati, suspensi, interdicti, seu alias in Sententias & Censuras incidisse declarati, vel publicè denuntiati fuerint, nisi infra tempus dictarum duarum hebdomadarum satisfecerint, aut cum partibus concordaverint. Ita Bullæ.

Q. 4. Quid intelligatur per Satisfactionem Partis, de quâ modò loquebantur Bullæ?

R. Per Satisfactionem intelligitur restitutio honoris, famæ, bonorum, &c. ob quorum læsionem fuerat quis excommunicatus, suspensus, &c.

Nomine Partium, cum quibus est concordandum, intelliguntur illi, ob quo-

quorum læsa bona fuit quis excommunicatus, &c. non autem intelligitur Judex excommunicans, &c. Poterit ergo dari absolutio antequàm solvantur jura Judici, seu Tabellioni, Fisco, &c. Suarez De Censur. disp. 7. sect. 5. n. 47. Diana p. 1. tr. 11. R. 22. Tambur. de Casib. reserv. c. 12. §. 4. n. 13.

Q. 5. Quid, si Pœnitens non possit satisfacere Parti?

R. Poterit absolvi. Diana ibid. R. 24. cum Barbosâ, Vasquez, Coninck, Vegâ, & aliis communis. Debet tamen præstare cautionem vel pignoratitiam, vel fidejussoriam, aut saltem juratoriam, pro rei qualitate. Diana, Gobat n. 269. cum Suarez, & aliis. Imò sufficere pro foro interno, firmum propositum satisfaciendi cum poterit, docet Diana p. 2. tr. 2. miscell. R. 44. cum Navarro, Henriquez, Joanne Valero, dicentibus aliam cautionem requiri solum pro absolutione in foro externo. Et id.

246 P. 3. De Jubileo extraordinario.
probat Naldus (apud Gobatum De
Sacram. tr. 7. n. 145. vers. v.) ex Ri-
tuali Romano jussu Pauli V. edito :
ubi, pro absolutione ab excommuni-
catione in foro externo, præscribitur
ut absolvendus priùs satisfaciât Parti,
si potest : quòd si tunc non potest ,
præbeat cautionem saltem juratori-
am : at pro absolutione in foro inter-
no, nihil ejusmodi præscribitur.

Et ità etiam tenent Layman l. 1.
tr. 5. p. 2. c. 6. n. 8. Tamburin. De Ca-
sib. reserv. c. 12. §. 4. n. 16. cum aliis,
benè etiam observans cum aliis, si im-
potentia non solùm sit præsens , sed
moraliter certò prævideatur, semper
esse futura, nihil requirendum à Pœ-
nitente : nam res frustranea require-
retur.

Q. 6. Quid , si Pœnitens absolutus
non stet juramento aut promissione satis-
faciendi ?

R. Manet nihilominùs absolutus,
adeóque non reincidit in censuram, à
quâ fuit absolutus, ut iterùm dictum
est

est *sect. præc. q. 4. Layman sup. n. 8. vers.*
Duo insuper, Diana p. 5. tr. 9. R. II.
Tambur. sup. n. 17. &c.

Q. 7. *Quid, si Confessarius, ante abso-*
lutionem, omisisset exigere à Pœnitente
ut satisfaceret, aut saltem promitteret sa-
tisfacere?

R. *Peccasset graviter, si sciens omi-*
fisset: neque esset valida absolutio,
saltem si & pœnitens malâ fide acces-
fisset. Quia Bullæ satis apertè signifi-
cant, satisfactionem, &c. requiri tan-
quàm conditionem necessariam ad
validam absolutionem, aliorumque
favorum acquisitionem. Neque inten-
dimus præsentis iis qui à Nobis & Apo-
stolica &c. (ut habes q. 3.) nisi infra
tempus duarum hebdomadarum satisfacere-
rint, aut cum partibus concordaverint, ullo
modo suffragari posse aut debere.

Quare, licet, ex probabili admo-
dum sententiâ, quando in Bullâ Cru-
ciatæ, aut aliis Privilegiis datur fa-
cultas absolvendi *satisfactâ parte*, et-
iam his verbis, *non absolvatur nisi satis-*
factâ

248 P. 3. De Jubileo extraordinario.
factâ parte, valida fit, licet illicita, ab-
olutio data non præstitâ prius satis-
factione, aut datâ cautione, &c; quia
satisfactio ibi non ponitur ut condi-
tio sine quâ non valeat absolutio; (de
quo videri possunt Sanchez De Ma-
trim. l. 3. disp. 33. n. 3. Gaspar Hurta-
do Disp. 14. diffic. 5. n. 22. Diana p. 5.
tr. 9. R. 12.) Tamen, si in Bullâ, seu
Privilegio, habeatur, *Non possit absol-
vere nisi satisfactâ parte, &c. aliter non
valeat absolutio, &c.* tunc non præstitâ
satisfactione, &c. absolutio esset in-
valida: Quia ista verba satis indicant,
satisfactionem, &c. requiri ut condi-
tionem necessariam ad valorem ab-
solutionis. Videri etiam possunt Lay-
man *suprà*, Tambur. *sup.* n. 15. & 18. &
cap. 13. n. 28. & *seqq.*

Quòd si Pœnitens, in casu nostro,
bonâ fide accessisset, & animo satis-
faciendi cum primùm posset; videre-
tur fuisse validè absolutus, etiamsi
Confessarius nihil ab illo exegisset:
Quia tunc Pœnitens habuisset ex
parte

parte suâ id quod q. 5. diximus sufficere ex plurium sententiâ, atque adeò satisfecisset menti Pontificis.

Q. 8. An possit absolvi Pœnitens, qui solum satisfecit Monacho à se percusso, & non ejus Abbati vel Monasterio?

Respondent probabiliter affirmativè Diana p. 1. tr. II. R. 23. cum Avilâ; Tamburinus c. 12. §. 4. n. 14. cum Leandro & aliis, contra Bonacinam De Censuris disp. 2. q. 4. pu. 5. n. 24. & alios, citantes Filliucium afferentem praxim sacræ Pœnitentiariæ. Horum sententia omninò sequenda est, si injuria facta Monacho redundaverit in Communitatem.

Q. 9. An possit absolvi, etiamsi res sit deducta ad forum contentiosum, & lis nondum finita?

R. Affirmativè, cum Sanchez in Decal. l. 6. cap. 17. n. 43. Henriquez l. 8. cap. 60. n. 4. Sayro, &c. approbatis à Dianâ p. 1. tr. II. R. 26. Gobat n. 252. Quia Bulla concedit facultatem absolvendi à censuris, sine restri-

250 P. 3. De Jubilæo extraordinario.
Etione ad occultas & non deductas
ad forum judiciale.

Q. 10. An absolutio ista valeat tantum
pro foro interno?

R. Affirmativè. Habet enim Bulla,
in foro conscientie. Et est communis
sententia, apud Dianam *cit. q. præc. &*
p. 5. tr. 9. R. 13. & praxis, apud Go-
batum *n. 245.* qui & particulam *tan-*
tum, quæ habetur post *& hac vice*, bene
ostendit referri etiam ad *ly in foro con-*
scientie.

Imò etiam si non apponeretur ex-
pressè ista particula *tantum*, docet
Layman *sup. c. 7. n. 6.* cum Covar-
ruviâ, Avilâ, & aliis, illam subintel-
ligendam, contra Medinam, Suarem
disp. 7. sect. 5. n. 21. Emm. Rodri-
quez, Filliucium, & alios, quos se-
quitur Gobatus *n. 277.* Quia, inquit
hic, *favores Jubilæi sunt amplissimè in-*
terpretandi.

Talis igitur est absolutus coram
Deo, & verè liber à censurâ: poterit
tamen Judex Ecclesiasticus cogno-
scere

scere de delicto per absoluteionem dimisso, & imponere satisfactionem competentem foro publico & contentioso. Possit tamen etiam illam ratam habere, si vellet, nec esset præjudicium tertii; ut cum aliis notant Præpositus q. 1. n. 100. Layman sup. c. 7. n. 7. Bonacina, &c. Vide Dianam modò citat. Th. Tamburinum de Cas. reserv. c. 13. §. 5. n. 38. & seqq. Gobatum n. 274. & seq.

Q. II. An verba Bullæ, quibus dicitur non dari potestatem dispensandi in aliquâ Irregularitate, intelligantur de omni omnino Irregularitate?

R. Existimat quidem Diana p. 1. tr. II. R. 27. & p. 10. tr. II. R. 22. probabilem esse opinionem Aragonii, Cordubæ, Nugni, & aliorum, existimantium non intelligi de irregularitate quæ sit pœna, seu quæ sit ex delicto: quia, inquiunt, ea irregularitas est verè censura.

Sed contrarium tenendum, cum Suarez, Avilâ, Filiucio, & aliis propè

252 P. 3. De Jubileo extraordinario.
innumeris (ait Tamburinus *sup. n.*
21.) & rectius: Quia Bullis confor-
mius, ait Gobatus *n. 272.* Vide Na-
varrum, *Manualic. 27. n. 254.* id pro-
bantem: Quia irregularitas non est
censura; neque absolutio ejus necessa-
ria est ad peccatorum absolutionem,
ob quam tamen datur facultas absol-
vendi à censuris & sententiis Eccle-
siasticis: & Stylus Curiaë habet,
quòd per facultatem absolvendi à
quibuslibet censuris & pœnis, non
intelligatur facultas dispensandi su-
per irregularitate. Vide & Molinam
to. 4. tr. 3. de Justitiâ commutativâ disp.
80. n. 6. & iterùm Gobatum *n. 450.*

SECTIO XII.

DE COMMUTATIONE VOTORUM.

QUÆST. I. An, & quæ Vota commu-
tari possint virtute Jubilei?

RESP. I. Confessarius ab Ordina-
rio approbatus, juxta superiùs dicta,
potest